

בית המשפט המחוזי חיפה

19 מאי 2020

ע"ו 20-05-27993 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה

השופט ש' ברלינר

בפני:

פלוני

המערער:

נגד

היועץ המשפטי לממשלה

המשיב:

פסק דין זה ניתן לפרסום

פסק דין

המערער מאושפז בביה"ח מכוחו של צו אשפוז שהוציא כלפיו ביהמ"ש השלום בחדרה ביום 7.1.19 לתקופה מרבית ש 5 שנים, לאחר שבכתב האישום שהוגש נגדו (ת"פ 69300-11-18), יוחסו לו עבירות של איומים והחזקת אגרופן וסכין שלא כדין. בגין אירוע מיום 25.11.18 כאשר הוא נטל סכין מטבח בעלת להב באורך 14 סמ', איים על אימו, כי יפגע בה, כי לקחו לו את הכסף מהבנק, והוא הולך להרוג מישהו. בהמשך, יצא מן הבית אל הרחוב כשהוא נוטל אימו את הסכין ועל כך יוחסו לו העבירות הנ"ל, בכתב האישום, כאמור לעיל.

במסגרת האשפוז, מטופל המערער בבית החולים, וקודם לדיון בוועדה בעניינו ביום 4.5.20 הותר לו לצאת לחופשות עם לינה בליווי.

זו הייתה המלצת המחלקה, להשאיר את סטטוס האשפוז על כנו, אך הוועדה על סמך בדיקתה, החליטה להקל בתנאי החופשה לגבי המערער ולאפשר לו לצאת לחופשות לפי שיקול דעת המנהל, זאת לאחר שנכחה לדעת כי החופשות עד למשבר הקורונה עלו יפה, וכי, לפי מכתב המחלקה יש הפוגה של התכנים הפסיכויטיים מזה תקופה ארוכה. לאור זה, הרחיבה הוועדה את מסגרת החופשות לחופשות לפי שיקול דעת מלא של מנהל המחלקה, ללא צורך בליווי, על מנת שבכך גם תיבחן התנהגות המערער במהלך החופשות האלו, אליהן עתיד המערער לצאת, עם תום משבר הקורונה.

לפי עמדת המערער, ראוי לשחררו מן האשפוז ועל כך הוא ערער לפני בית המשפט וזוהי בקשתו: שחרור. לכך מתנגדת ב"כ המשיב, ולאחר שעיינתי בחומר המונח בפני, ושקלתי את טענות הצדדים, אני מחליט לדחות את הערעור. עברו ורקעו של המערער מפורטים בטופס ההפניה לוועדה מיום 24.4.20 מדובר על אשפוז ראשון בשנת 2017, על מצבים פסיכויטיים סוערים בתאריכים שונים,

בית המשפט המחוזי חיפה

19 מאי 2020

ע"ו 20-27993-05 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה

על שימוש בחומרים, סירוב לקחת תרופות, איום ברצח על אנשי הצוות, אם כי בינתיים, מצבו השתפר והוא נרגע והתחיל להתארגן.

יחד עם זאת סבורים הרופאים כי המערער חסר כל תובנה ומוטיבציה לתהליך השיקומי ולא משתף כל פעולה, הם כתבו כי: "להערכתנו שחרורו [של המערער] ללא תוכנית שיקום מובנת בקהילה תביא מהר מאוד לחזרה לסמים, (ל)התלקחות פסיכוטית ואשפוזים חוזרים. לאור האמור לעיל", כך כתבו הרופאים, "אנו ממליצים להשאיר את הסטטוס הקיים – חופשות עם לינה בליווי המשפחה".

הכלל הוא כי אשפוז בכפייה הוא צעד דרסטי הפוגע קשות בחירותו של החולה, אך מפגיעה זאת אין מנוס כאשר המחלה פוגעת קשות בשיקול דעתו ובתובנותיו, עד כי אין הוא כשיר לעמוד לדין על כן, נאלצת החברה להגן על הציבור מפניו, על ידי הוצאת צו אשפוז אשר מטרתו העיקרית היא הגנה על שלום הציבור, אך בצידה גם הגנה על שלומו של החולה עצמו בכך שהוא עלול להסתבך בעבירות פליליות.

משהוצא הצו, מטרת האשפוז היא להביא להטבה ולשיפור יציב במצבו של החולה, לרבות, גמילה או ניתוק, תוך קיום עמדה יציבה יותר, אל מול שימוש בסמים או בחומרים, הפחתת מסוכנותו ואף שיקומו, כדי שלא יחזור במהרה לאותו מצב כמקודם, שבגינו הוא אושפז.

הוועדה ייחסה בצדק משקל רב לשיקול השיקום, וציינה כי שחרורו של המערער ללא תוכנית שיקום מובנית בקהילה, יביא מהר מאוד לחזרה לסמים, ולהתלקחות פסיכוטית ואשפוזים חוזרים. מטרת האשפוז היא גם למנוע את האפשרויות השליליות הללו, כדי להשיג ייצוב בר קיימה במצב נפשו של החולה, אשר יאפשר בעזרת תוכנית שיקום ותמך בקהילה את חזרתו לחיים בקהילה תקינים עד כמה שאפשר.

במקרה דנן, הוועדה הלכה כברת דרך לטובת המערער והקלה הקלה של ממש בתנאי החופשה אף שהמחלקה סברה כי אין הצדקה לכך בשלב זה, ומכאן, שיש לקבל את ההחלטה מנקודת מבטו של המערער, כהחלטה סבירה ואף מיטיבה עימו ויש לדחות את ערעורו עליה.

כאמור, אין להאריך יתר על המידה באשפוז כפוי שעה שהדבר אינו מוצדק, אך מצד שני יש להמשיך בו כנדרש לשם השגת מטרת האשפוז: שיפור יציב במצבו של החולה, והחזרתו לחיים בקהילה, במצב שבו לא יסכן אחרים וגם לא את עצמו מעבר למידה נסבלת, כך ששיקומו יהא בר סיכויים, להצלחה.

מטרה זו של האשפוז, טרם הושגה ועל כן, יש להמשיך לפי שעה באשפוז.

בית המשפט המחוזי חיפה

19 מאי 2020

ע"ו 20-05-27993 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה

לאור כל הנ"ל, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ה אייר תש"פ, 19 מאי 2020, בהעדר הצדדים.

שמואל ברלינר, שופט עמית